

ROSTEME S LESEM

Školní vzdělávací program lesního klubu Lesinka

I. Identifikační údaje

Název: lesní klub Lesinka

Provozovatel: Lesní kruh, z.s.

Sídlo: Náves 17/2, Ochoz u Brna 664 02

Telefon: 702 165 111

Email: info@lesinka.cz

Web: www.lesinka.cz

Právní forma: zapsaný spolek

Ředitel zapsaného spolku: Markéta Němčanská

Zpracovatel školního vzdělávacího programu:

Kolektiv pedagogů lesního klubu Lesinka ve školním roce 2020/2021.

Školní vzdělávací program je vypracován dle RVP PV a dalších metodických zdrojů.

V Ochozi u Brna dne 25. 8. 2021

II. Obecná charakteristika klubu

Lesní klub (dále jen LK) Lesinka se nachází v katastrálním území obce Ochoz u Brna v jižní části CHKO Moravský kras, přibližně 10 km severovýchodně od města Brna. Ke své činnosti využívá přilehlé lesy, jeskyně a louky, a protože se nachází v chráněné oblasti, vše probíhá s ohledem na přírodu. Například v blízké přírodní rezervaci Lysá hora se děti s průvodci pohybují minimálně a s maximální opatrností. Místa v lese, kde se děti zastavují k odpočinku a hře, se často obměňují s ohledem na roční období, aktuální počasí, a to tak, aby se tato místa stihla dobře zregenerovat.

Ráno a během celého dopoledne probíhá pobyt s dětmi v lese a jeho okolí. Děti si volí trasu nejčastěji samy. Na každé trase je několik stanovišť, která slouží ke společné svačině, společnému hraní her, tvoření apod. Tato stanoviště všechny děti dobře znají. V případě velmi nepříznivého až rizikového počasí se většinou zvolí nejrychlejší cesta k zázemí, kde je zaručen pobyt v teple a suchu.

Lesní klub Lesinka využívá pro svůj provoz prostory skautského ekologického střediska Kaprálův mlýn, který se nachází na samotě v údolí řeky Říčky v CHKO Moravský kras. Jedná se konkrétně o prostory tzv. Klubovny zahrnující šatnu, sociální zařízení, jídelnu s kuchyňským koutem, na níž navazuje místnost určená k odpočinku dětí. V jídelně ústí vyklápěcí schody z podkrovních prostor, které LK Lesinka využívá jako skladovací místo pro výtvarný materiál a uskladnění většiny vybavení v době, kdy LK není v provozu (víkendy, letní prázdniny apod.)

Ke klubovně náleží i rozlehlá zahrada s venkovním stolem, pískovištěm a dřevěným altánkem.

Kaprálův mlýn je přístupný po asfaltové silnici vedoucí od autobusové zastávky Ochoz u Brna - Říčky, rozcestí. Vjezd po této silnici je možný pouze s povolením CHKO, které je rodičům dětí navštěvujících LK uděleno. Přístup do zázemí lesního klubu je branou vedoucí do zahrady.

Venkovní dlážděný prostor před Klubovnou slouží jako prostor pro společné jídlo a tvoření při příznivém počasí. Zde se nachází dřevěný stůl a židličky, dřevěný špalek pro odkládání lahví dětí. Druhý venkovní dřevěný stůl využíváme pro práci se dřevem. Materiální vybavení LK volíme především tak, aby bylo vyrobeno z přírodních recyklovatelných materiálů s ohledem na potřeby dětí a estetickým laděním celého objektu Kaprálova mlýna.

LK Lesinka nabízí více modelů docházky, čili tzv. kombinovanou docházku, v níž je možné dítě přihlásit k jednodenní až celotýdenní docházce do LK. Některé děti tedy kombinují docházku do LK Lesinka s docházkou do mateřské školy nebo do jiného předškolního zařízení, popř. zůstávají doma s rodiči. Celková kapacita LK Lesinka je 40 dětí, přičemž kapacita skupiny pro daný den je 18 dětí.

Klubovna

Prostor Klubovny poskytuje dětem zázemí při klidových činnostech, společnému jídlu a odpolednímu odpočinku. Klubovna je dostatečně vytápěna a osvětlena pro komfortní průběh všech vnitřních aktivit. Jídelna s kuchyňským koutem je vybavena dřevěnými stoly a židličkami. Stoly mají nastavitelnou výšku, jsou navrženy tak, aby každé dítě mělo dostatečný prostor pro svou činnost. Kuchyňský kout je vybaven varnou konvicí, příborníkem, nádobím a plynovým sporákem. Plynový sporák využíváme pro pečení a přípravu tradičních pokrmů v rámci odpoledního programu.

Prostor jídelny využíváme rovněž pro společná setkávání s rodiči v rámci sezónních dílniček (především v zimních měsících).

Zadní místnost využívá LK Lesinka především pro odpolední odpočinek dětí, rovněž se zde odehrává kroužek hry na flétny a Respektující hra. Děti odpočívají na matracích. Matrace jsou rozloženy tak, aby každé dítě získalo dostatek osobního prostoru a jistou míru soukromí pro spánek a relaxaci. V rohu místnosti stojí skříňky, kam si děti ukládají své přikrývky a polštářky. Na skříňkách jsou k dispozici knihy k prohlížení a společné četbě. Skříňky jsou pro děti dostupné a označené jménem a značkou. Místnost je dobře větratelná a okna lze v případě potřeby zatemnit.

Týpí

Vzhledem k potřebě navýšit kapacitu dětí v denní skupince a vysokému počtu předškoláků ve školním roce 2020/2021 jsme se rozhodli rozšířit prostory LK Lesinka postavením týpí na zahradě LK. Umístění týpí respektuje architektonické rozložení sadu Kaprálova mlýna a zároveň reaguje na potřebu blízké dostupnosti z Klubovny. Týpí má rozlohu 6 m v průměru. Prostor týpí je vytápěn přenosným ohništěm, přičemž zajišťujeme bezpečnost dětí i celého prostoru.

S údržbou týpí napomáhají rodiče dětí.

III. Charakteristika vzdělávacího programu

1. Filosofie školky, vzdělávací cíle a záměry

LK Lesinka se nachází v srdci Moravského krasu, kde se snažíme vytvářet přirozený a bezpečný prostor pro rozvoj dětí, partnerskou spolupráci s jejich rodinami a místní

komunitou na pozadí přirozeného koloběhu přírody. Přirozenou aktivní účast v přírodě a vnímání jejich změn v rámci koloběhu roku spatřujeme jako jeden z hlavních výchovně vzdělávacích principů vedoucí k utváření láskyplného vztahu k přírodě, k druhým lidem i k sobě samému. Předškolní děti vychováváme v souladu s trvale udržitelným rozvojem. Při dosahování výchovně vzdělávacích cílů se opíráme o tyto hlavní pilíře:

- **Environmentální výchova** - aktivní objevování a poznávání přírody v bezprostředním i širším okolí
- **Respektující, láskyplný a úctyplný vztah** - s dítětem a jeho rodinou na základě partnerského porozumění
- **Utváření samostatné osobnosti** dítěte se zdravým vztahem k sobě, přírodě a svému okolí - rozvoj emoční a sociální inteligence

Naším cílem je dítě, které se orientuje v přírodě. Přírodu miluje, chrání ji a rozumí jejím zákonitostem. Stejně tak je naším cílem dítě, které je empatické, rozumí a orientuje se v mezilidských vztazích.

1. Metodická východiska

- **Respektovat a být respektován** - ústředním motivem tohoto přístupu je zodpovědnost sama k sobě, za svoje chování i za jeho následky, která se opírá o vzájemnou důvěru průvodce a dítěte. Průvodce jedná s každým dítětem na základě jeho individuálních potřeb, emocionálních možností a se znalostí rodinného prostředí a zákonitostí daného vývojového období.

- **Zážitekové a situační učení** - právě díky pobytu venku se dítě učí zejména prožitkem, přičemž pedagog provádí děti jejich emocemi a poznatky cílenou zpětnou vazbou. Vzdělávání v LK probíhá situačně s ohledem na aktuální počasí i dynamiku skupiny.
- **Waldorfská pedagogika** - inspirujeme se prvky waldorfské pedagogiky jako rytmus, všestranný rozvoj dítěte (nabídka rukodělných a řemeslných činností), vnímání koloběhu roku a společné slavnosti (setkávání s rodinami, roční stolek), práce s přírodními materiály (dřevo, vosk, ovčí vlna).
- **Bezpečné riziko** - Děti hledají své hranice a poznávají svoje tělo i hodnoty. Společně vytváříme jasná pravidla pro bezpečný pobyt v lese i bezpečný prostor pro budování důvěry a vzájemných vztahů.
- **Pedagogika příběhem** - "Příběh má zvláštní moc. Říká se, že pravda oděná do příběhu projde každými dveřmi." (in Hábl 2013) Příběh nás vede jako metoda poznávání celého světa. Využíváme dramaturgii, četbu a vyprávění příběhů jako prostředek pro rozvoj fantazie, vytváření morálních norem i seznámením se s některými jevy v přírodě a ve světě.

IV. Podmínky vzdělávání

1. Materiální podmínky

Zázemí Lesinky využíváme především v odpoledních hodinách pro obědvání, odpočinek a odpolední činnosti. Za nepříznivého počasí trávíme v zázemí i dopolední hodiny. Za vstupními dveřmi do Klubovny se nachází šatna s háčky na batůžky a oblečení dětí. U háčků na oblečení jsou suché zipy, na které si děti připínají filcové

značky. Šatna je rovněž vybavená lavičkami. Naproti vchodovým dveřím visí nástěnka s informacemi pro rodiče, výzdobou a aktuálními básničkami a písničkami.

Z šatny je vstup do umývárny se třemi umyvadly, dvěma toaletami a jedním sprchovým koutem. Zde je rovněž prostor pro sušení mokrého oblečení a pláštěnek. Toalety jsou doplněny o schůdky a redukce prkének.

Na šatnu navazuje herna s kuchyňským koutem. Zde mají děti k dispozici výtvarný materiál, pastelky a papíry. Hračky a další materiál je uložen v půdním prostoru. Pedagog vždy nachystá vhodný materiál, pomůcky a materiál pro každý den. K výzdobě slouží provázková pavučina, kterou děti s pedagogy pravidelně obměňují. Kuchyňský kout slouží k přípravě odpoledního čaje a umývání nádobí po obědě. Rovněž zde pečeme s dětmi sladké i slané pečivo v rámci odpoledního programu. V kuchyňské lince jsou zabudované i koše na tříděný odpad.

Zadní místnost klubovny využíváme pro odpolední odpočinek dětí a klidové činnosti. Místnost je prostorná a umožňuje dostatečné místo pro odpočinek všech dětí. Střešní okna zajišťují bezpečné větrání celé místnosti. Lze je zatemnit pro vytvoření příjemného klimatu pro odpočinek a relaxaci. Děti odpočívají na matracích rozložených po obvodu místnosti tak, aby měly dostatek místa. Každé dítě má svoji deku a polštář, kterou si ukládá do skříňky v rohu místnosti. Na skříňkách mají děti k dispozici knížky na prohlížení a odpolední četbu.

Zahrada umožňuje dětem volný pohyb a prostor pro volnou hru a řemeslné činnosti. Pro vyrábění a práci se dřevem nám slouží dřevěné venkovní stoly. Děti mají možnost využívat pískoviště, habrový domeček, dřevěný domeček, venkovní kuchyňku, hmyzí observatoř, dřevěný altánek a lanové prolézačky. Vše je vyrobeno převážně z přírodních materiálů. Zahrada je součástí starého sadu Kaprálova mlýna s jabloněmi, které na podzim očesáváme a jablka zpracováváme. Kuchyňský odpad máme

možnost odnášet na kompost v rohu zahrady. Zahradě rovněž dominuje týpí určené k odpočinku větších dětí a řemeslným a výtvarným aktivitám.

Vzhledem k lokaci zázemí lesního klubu Lesinka trávíme dopoledne v blízkém lese, na louce, u studánky nebo u houpačky u potoka. Pro společné setkávání s rodiči a slavení slavností využíváme i další prostory Kaprálova mlýna (venkovní učebna, ohniště apod.)

2. Životospráva

V našem lesním klubu klademe důraz na harmonické a bezpečné prostředí, rytmické střídání činností s ohledem na dynamiku skupiny, zdravou výživu z ověřitelných zdrojů, dostatečný pohyb na čerstvém vzduchu a ohleduplný vztah k přírodě.

Usilujeme o vytváření respektujícího prostředí pro bezpečné soužití všech dětí s ohledem jejich individuální výchovně vzdělávací potřeby. Individuální přístup ve výchovně vzdělávacím procesu spatřujeme především v partnerském vztahu s dítětem a jeho rodinou. Snažíme se reagovat na tyto individuální potřeby s ohledem na vývojové zvláštnosti předškolního věku.

Strava

Stravování v Lesince se snažíme připravovat dle zásad zdravé a pestré výživy a koncipovat ji z hlediska cirkulární ekonomiky. Obědy odebíráme z kuchyně environmentálního střediska Kaprálův mlýn. Obědy jsou připravovány jako vegetariánské s ohledem na diety dětí a pedagogů. V rámci obědů jsou nabízeny dva teplé chody a salát nebo čerstvá zelenina.

Dopolední a odpolední svačiny jsou připravovány rodiči. Každé dítě si do lesa nese svou svačinu v opětovně použitelném obalu. Odpolední svačinky jsou vždy ráno sváženy některým z rodičů na Kaprálův mlýn, kde jsou v kuchyňce uloženy v lednici. Pitný režim je částečně zajišťován rodiči (láhev v batůžku). Odpoledne pedagogové připravují čaj nebo jiný nápoj pro doplnění lahví.

Při obědě mají děti možnost co největší samostatnosti. Chystají si příbory a lžíce. Předškoláci chystají odpovídající počet misek a talířů.

Společné stolování vnímáme jako událost, rituál a příležitost nejen k učení (o původu potravin, apod.) a společnému příjemnému bytí. Děti nenutíme do jídla. Necháme je, aby si samy rozhodly o velikosti porce. Snažíme se jít dětem příkladem, podporujeme je ve správném sezení u stolečku i držení příboru.

Před jídlem si přejeme těmito říkankami:

Před svačinou:

*Než kousneme do svačiny, než se čaje napijeme,
Za všechny ty dobré dary milá země děkujeme.*

Před obědem zpíváme píseň:

*Všechno, co roste ze země
Chutná a voní příjemně
Sluníčko s deštěm den co den
Rostlinky vytahuje ven
Děkujeme ti sluníčko*

Žes nám uzrálo zrníčko

Děkujeme země milá

Žes to zrnko v sobě skryla.

Odpočinek

Odpočinek vnímáme jako důležitou součást. Děti nemusí spát, ale vytváříme jim takový prostor, aby si mohly odpočinout.

V Klubovně

V rámci klubovny využíváme zadní místnost pro odpočinek a relaxaci. Této místnosti říkáme "spinkací". Zde odpočívají během celého školního roku především menší děti. Děti si nachystají svůj polštářek a deku, mohou si vybrat plyšáka z košíku nebo si donést vlastního z domu. Následuje zpívání ukolébavky a četba. Po dočtení pohádky si děti, které nespí, prohlížejí knížky, následně vstávají, uklízí si dečky a převlékají se.

V týpí

Pokud počasí a venkovní teploty dovolí, předškoláci většinou odpočívají v týpí. Zde mají k dispozici karimatky. Do týpí si děti nosí své spacáky. Dítě si může zvolit, zda bude daný den odpočívat v týpí nebo v Klubovně. Vždy bereme ohledy na aktuální potřeby a situaci konkrétního dítěte (např. je po nemoci, potřebuje být s mladším sourozencem v Klubovně apod.). Pedagog rozdělá oheň a hlídá bezpečnost kolem něj. Jakmile se děti uloží, zpíváme písničku a následuje četba. Knihy vybíráme dle aktuálního tématu, které v Lesince prožíváme. Někdy volíme i příběhy na pokračování, tehdy předchází četbě krátké společné shrnutí posledního čtení. Po četbě, která u předškolních dětí trvá přibližně 45 minut, následuje zpívání nebo nabídka rukodělné aktivity. Na závěr si uklízí a motají spacáky, odnášejí si je do Klubovny. Pedagog následně uhasí oheň.

Pohyb

Děti mají v LK Lesinka možnost volného pohybu. Den začínáme na kraji lesa v blízkosti autobusové zastávky, odkud se vydáváme různými trasami k našemu zázemí na Kaprálově mlýně. Děti znají všechny trasy a tzv. *zastavovací místa* (místa, kde čekáme na ostatní). Trasu si volí buď samy děti nebo pedagog s ohledem na počasí, program dne nebo celého týdne (pokud nás čeká např. arteterapie, respektující hra nebo kroužek pro předškoláky, volíme spíš trasy kratší). Kromě chůze a běhu, lezení na stromy a do strmých kopců nabízíme dětem další možnosti rozvoje pohybu a objevování vlastních fyzických i psychických hranic prostřednictvím lanových překážek, pohybových her, slaňování, házení s míčem, diskem apod. Na ranním kruhu se rozvíjíme za doprovodu různých básniček.

Během roku pořádáme několik celodenních výletů. V letním období je pro starší děti nabízen i putovní příměstský tábor. Na jaře se vydáváme i do některých lanových center v okolí Brna.

4. Psychosociální podmínky

V Lesince usilujeme o vytvoření podnětného a zároveň respektujícího a láskyplného prostředí. Výchovně vzdělávací proces probíhá na pozadí respektujícího vzájemného vztahu mezi dítětem a pedagogem. Pedagog provází dítě jeho emocemi, nezlehčuje jeho problémy, naslouchá mu a potvrzuje jeho pocity. Mezi pravidla školky patří vzájemné naslouchání, vedeme děti k vnímání potřeb druhého. V rámci možností umožňujeme dětem být samy, pokud to v danou chvíli potřebují. Vytváříme bezpečné prostředí pro řešení konfliktů, nehledáme viníka, hledáme potřeby a porozumění. Problémové chování vnímáme jako komunikaci, jako výzvu, kterou nás předškolní dítě volá k nastavení hranic nebo potřebě pomoci orientovat se v různých situacích.

Zvažujeme aktuální rozpoložení dítěte, komunikujeme s rodiči a společně hledáme strategie pro řešení daných situací.

Vedeme děti k úctě k druhému, místu, jídlu i věcem, k dodržování společenských pravidel slušného chování s nulovou tolerancí agresivity psychické i fyzické.

V rámci výchovně vzdělávacího procesu nevyužíváme žádnou audiovizuální techniku. Pro relaxaci či tanec využíváme pouze hru na hudební nástroje.

Děti si mohou vyzkoušet různé aktivity a práce s nástroji bez ohledu na jejich věk (při zdolání kopce si navzájem pomohou, řezat s pilkou může každý s určitou mírou pomoci pedagoga a při zachování pravidel bezpečnosti). Výjimkou je kroužek pro předškoláky, který se zaměřuje na přípravu na školní docházku, kde toto rozdělení nahlížíme jako prospěšné pro předškoláky i děti, které předškolácký kroužek čeká v dalších letech.

5. Časová organizace chodu

Rodič přivádí děti mezi 8:00 a 8:30 na setkávací místo na kraji lesa poblíž autobusové zastávky Ochoz u Brna - Říčky, rozcestí. Po domluvě na začátku školního roku je možné zavést dítě na autobusovou zastávku Stará Osada v Brně, odkud děti v doprovodu pedagoga jedou autobusem k setkávacímu místu. Rodiče mají možnost dítě odhlásit z docházky do 8:00 daného dne prostřednictvím SMS hlavnímu pedagogovi.

Služby pedagogů se střídají dle týdenního rozpisu, který je stejný po celý školní rok. Pedagog chodí na celý den, nestřídají se směny v rámci jednoho dne. Maximální počet dní, kdy pedagog působí v terénu, jsou 3, týdenní hodinová dotace přímé pedagogické práce nepřekračuje 26 hodin. Služba začíná v 8:00, nebo v 7:30 pokud doprovází děti autobusem.

Rodiče si vyzvedávají děti zpravidla v čase od 16:00 do 16:20 přímo v Kaprálově mlýně.

Denní harmonogram

7:30 - 7:45	Setkávání dětí v Brně na autobusové zastávce, odjezd směr Ochoz u Brna
8:00 - 8:30	Příjezd autobusu, příchod ostatních dětí, volná hra
8:30 - 9:00	Ranní kruh, společný odchod do lesa
9:00 - 9:30	Svačina
9:30 - 10:00	Volná hra
10:00 - 10:30	Řízená činnost
10:30 - 11:45	Volná hra, cesta lesem ke Kaprálovu mlýnu
12:00	Příprava na oběd a oběd
13:00 - 14:00 (14:30)	Příprava k odpočinku a odpočinek
14:00 - 15:00	Svačina, volná hra na zahradě
15:00 - 16:00	Volná hra, kroužky dle týdenního harmonogramu, řízená činnost
16:00 - 16:30	Úklid školky a zahrady, balení batůžků odchod domů.

Časový harmonogram je orientační a může se měnit v závislosti na počtu dětí, dynamice skupiny nebo zařazením nějakého speciálního programu (divadlo, výlet, oslava narozeniny apod.) Dny však probíhají v rytmickém střídání řízených činností s volnou hrou.

Důležitými mezníky dne v Lesince jsou rituály spojené s říkankami a písničkami, které pomáhají dětem se lépe orientovat v čase.

V. Řízení školky

Lesní klub Lesinka provozuje Lesní kruh, z.s. jako jednu ze svých hlavních aktivit. Dalšími konkrétními aktivitami spolku se sídlem v Ochozi u Brna 17, 664 02 je například provoz lesního klubu pro rodiče s dětmi Kapradinka, podpora environmentální výchovy v obci i okolí, publikování a šíření informací atd. Další účely a činnosti jsou vyjmenovány ve stanovách organizace. Členem tohoto zapsaného spolku se stává minimálně jeden z rodičů mající zájem o docházku dítěte do Lesního klubu Lesinka, a to při zápisu dítěte k docházce. Cílem je zajistit součinnost a spolupráci s rodiči při řešení provozních problémů a přizvat je k případnému rozvoji lesního klubu.

Hlavními orgány Lesního kruhu je valná hromada členů spolku (tz. Kruh), která je svolávána jednou za rok. Úkolem Kruhu je především volit a odvolávat ředitele Lesního klubu Lesinka (zároveň statutární orgán spolku), členy tříčlenné Rady spolku a Předsedu rady spolku. Povinnosti těchto dalších orgánů (Rady a Předsedy) jsou uvedeny rovněž ve stanovách organizace. Jmenný seznam aktuálně zvolených zástupců a stanovy organizace jsou k dispozici na webových stránkách www.lesinka.cz.

VI. Personální a pedagogické zajištění

Kolektiv LK Lesinka tvoří 5 kmenových pedagogů a 5 průvodců, kteří se orientují na určité činnosti a vzdělávací aktivity.

Komunikaci s pronajímatelem prostor a s kuchyní vyřizuje ředitelka klubu a koordinátorka, která je zároveň pedagogem.

Koordinátorka rovněž komunikuje s rodiči o změnách v provozu a podává informace ohledně časového harmonogramu a dalších provozních záležitostech.

Obědy vydávají osoby, které jsou držiteli potravinářského průkazu a jsou zároveň průvodci LK Lesinka.

Metodiku předškolního vzdělávání a komunikaci s rodiči předškoláků a školskými zařízeními vede pedagog s odpovídajícím vzděláním.

Informace týkající se dětí předává kmenový pedagog při vyzvedávání dítěte.

VII. Spoluúčast rodičů

Vztahy v LK Lesinka stavíme na otevřené respektující komunikaci probíhající v přátelské atmosféře. Vztahy s rodiči budujeme od prvních dnů, kdy dítě začne docházet do Lesinky. Vnímáme rodiče nejen jako partnera, ale především jako odborníka na své dítě. Usilujeme o podporu vzájemné důvěry a bezpečného prostředí.

S rodiči komunikujeme při běžném fungování školky, dále při rodičovských schůzkách, které se konají minimálně 2x ročně. Dále s nimi sdílíme informace o fungování klubu prostřednictvím e-mailu, facebookového profilu a webové stránky.

Rodiče mohou využít nabídku individuálních rozhovorů týkajících se fungování dítěte nebo konzultaci ohledně výběru základní školy a školní zralosti.

Rodiče, děti a průvodci se během roku setkávají u slavení různých svátků (Svatomartinská, adventní slavnost aj.), dílniček (adventní, velikonoční). Rodiče jsou

rovněž pozvání do výchovně vzdělávacího procesu dle témat týdenních a měsíčních plánů (brigády, návštěvy divadel, konkrétní představení určité práce apod.)

VIII. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah a nabídka v LK Lesinka vychází především z cyklu roku, jeho odrazu v přírodě i ve společnosti a z potřeby předškolního dítěte hrát si, objevovat a poznávat. Integrované bloky nejsou řazeny chronologicky, ale zaměřují se na oblasti, ke kterým se vracíme v třídních vzdělávacích plánech s ohledem na dané období i situačně vzhledem k počasí a dynamice skupiny.

5.1 Rosteme s lesem

Charakteristika

Poznávám les na pozadí koloběhu roku, sleduji změny počasí a změny v přírodě a umím na tyto změny reagovat. Vnímám les jako místo propojených vztahů (stromy, houby, mravenci, ptáci apod.) a uvědomuji si vliv svého jednání na okolí. Zvládám se pohybovat bezpečně, hledám a nacházím hranice svých možností, dovedností a potřeb. Umím rozeznat stromy, druhy ptáků, hmyzu a květin, které rostou v mém okolí.

Záměr

- Poznávání přírody
- Orientace v prostoru
- Láska k přírodě
- Zvládání krizových situací a posilování psychické i fyzické odolnosti
- Uvědomuje si souvislosti v přírodě (koloběh vody, příroda jako síť vzájemných vztahů, vliv počasí na změny v přírodě)

- Pečuje o životní prostředí a uvědomuje si dopad vlastního jednání na okolí

Co dětem nabízíme

- Každodenní trasy lesem různé délky i obtížnosti
- Možnost volby terénu (cestou, houštím, kopcem)
- Práce s mapou nejbližšího okolí
- Pozorování přírody a jejích změn (stromy, půda, stopy zvířat apod.)
- Práce s pomůckami: dalekohled, zvětšovací skla, škrabky, didaktické materiály
- Vyrábění z přírodních materiálů
- Poznávání místních studánek a vodních zdrojů - studánková slavnost, stopovačka
- Tematické výtvarné a hudební činnosti (pokusy s ledem, vyřezávání lodiček, tkaní pavučinek...)
- Tématicky zaměřené pohádky a dramatizace (O kapičce, Jaro za rohem, Stromoví, O měsíčním dřevu)
- Lidová říkadla a písně

Co se děti naučí

- Orientovat se v okolním lese
- Vyjmenovat roční období, měsíce v roce
- Pojmenovat změny v přírodě na pozadí koloběhu roku
- Třídit odpad
- Ohleduplně zacházet s vodními zdroji
- Poznávat lokální druhy dřevin, bylin, hub a živočichů
- Pracovat s mapou a plánkem, seznámí se se světovými stranami
- Poznají specifika lokálního prostředí

5.2 Rosteme spolu

Charakteristika

Poznávám druhé lidi, vnímám a chápu jejich potřeby, dovedu jim naslouchat. Pohybují se v různých prostředích, znám svůj domov, svoji rodinu, svoji školku. Rozumím pravidlům svého okolí a chápu potřebu jejich dodržování. Pečuji o své okolí, o své věci. Rád se rozdělím a pomohu ostatním.

Záměr

- Rozvoj empatie
- Potřeba pravidel a jejich naplňování
- Posilování autonomie a autentické osobnosti

Co dětem nabízíme

- Volnou hru - záruka bezpečí, hranice a kulturu, pedagog je přítomen v prostoru, věnuje se smysluplné činnosti, která je pro děti signálem bezpečí i inspirací
- Společné každodenní rituály
- Bezpečné prostředí pro vlastní vyjádření, řešení konfliktů
- Možnost podílet se na společné péči o zahradu a prostor školky
- Tématické aktivity na podporu spolupráce, poznání druhého (hry s lanem, společné tvoření)
- Společné slavnosti, setkávání rodin - zejména Svatomartinská a adventní slavnost a s ní spojené aktivity
- Návštěvy sousedního statku a pozorování zvířat a jejich života
- Četba, dramatizace příběhů, vyprávění (lidová slovesnost i moderní autoři)

Co se děti naučí

- Projevuje se autenticky a autonomně

- Utváří a podílí se na tvorbě funkčních pravidel
- Orientuje se v mezilidských vztazích (rodina, komunita, školka, přátelé)
- Naslouchá druhému, vede rozhovor
- Projevuje radost, emoce
- Vyjmenuje členy rodiny
- Buduje v sobě pocit důležitosti a potřebnosti
- Seznámí se s péčí o domácí zvířata
- Rozlišuje pravidla fungování školky, domova i jiných prostředí

5.3 Rosteme ve světě

Charakteristika

Orientuji se v místě, kde žiji, ve svém městě, zemi. Chápu environmentální propojení celého světa a seznamuji se zákonitostmi cirkulární ekonomiky. Známe naši řeč, svátky, tradice a zvyklosti. Zajímám se o různá řemesla, profese. Seznamuji se s jinými zeměmi, jazyky a tradicemi. Rozdílnost vnímám jako rozmanitost. Upřednostňuji potraviny a materiály z ověřených zdrojů.

Záměr

- Setkání s odlišnými kulturami, jazyky a zvyklostmi
- Budování úctyplného vztahu k životu a k přírodním zdrojům
- Poznání různých profesí a prací
- Rozvoj kulturního a jazykového vědomí

Co dětem nabízíme

- Tématické aktivity na poznávání jiných kultur (příprava tradičního jídla, pozdrav v různých jazycích, pohádky z celého světa)

- Návštěvu muzea, centra Vida, hvězdárny, divadla
- Práce s přírodním materiálem a poznávání jeho zdrojů
- Práce s nástrojem
- Hra na řemesla
- Kompostování
- Pobyt v týpí a péče o něj
- Zacházení s ohněm - přirozené rozdělování ohně, pravidla i obřadnost spojená s ohněm - oheň v pohádkách a různých kulturách

Co se děti naučí

- Seznámí se s odlišným jazykem a kulturou
- Poznává různé profese a řemesla
- Chová se bezpečně kolem ohně
- Rozumí pojmům souhvězdí, sluneční soustava, umí vyjmenovat některé planety
- Zná původ materiálů, ze kterých vyrábí - vlna, dřevo, vosk, mouka

5.4 Rosteme s příběhem

Charakteristika

Seznamuji se s příběhy, pohádkami, legendami, skrze něž poznávám svoji kulturu a jazyk. Prostřednictvím příběhů mám možnost porozumět mezilidským vztahům, změnám v přírodě i v okolí. Umím příběh vyprávět, naslouchat mu a zvolit si svůj oblíbený. Skrze příběhy se totiž učíme rozpoznávat dobro a zlo a identifikací s některými pohádkovými postavami poznáváme sami sebe. Literatura a umění s ní spojené rozvíjí naše estetické vnímání a potřebu krásna.

Záměr

- Rozvoj fantazie a kulturní vědomí
- Rozvoj komunikačních dovedností a slovní zásoby
- Chápání svátků na pozadí historických událostí i legend
- Sebereflexe
- Reflexe svého jednání i jednání ostatních
- Rozvoj estetického vnímání
- Chápání pojmu příčina a následek

Co dětem nabízíme

- Četba příběhů a pohádek
- Možnost prohlížet si knihy, které půjčujeme z knihovny, od rodičů nebo zakoupíme do Lesinky
- Dramatizace pohádek a příběhů
- Aktivity s prvky muzikoterapie, arteterapie a artefietiky
- Vyprávění příběhů, zážitků a zkušeností, prostor pro vlastní vyjádření i podpora pro zpracování si vlastního zážitku
- Básně, písně a pohádky, seznámení se s některými autory
- Návštěva divadla

Co se děti naučí

- Naslouchá příběhu, umí ho reflektovat
- Používá jazyk gramaticky správně s ohledem na vývojové období
- Komunikuje s ostatními
- Sděluje své pocity a potřeby

5.5 Rostu, skáču, běhám, zkoumám

Charakteristika

Znám svoje tělo, jeho hranice a limity. Vnímám potřeby svého těla a umím na ně reagovat. Vybírám si potraviny na principech zdravé výživy a s úctou k přírodě a lidské práci. Poznávám sebe sama, svoje pocity, nálady a potřeby. Umím je pojmenovat a porozumět jim. Učím se skrze všechny smysly. Vidím pokroky, které dělám. Znám své kořeny a rostu k nebi.

Záměr

- Seznámení se s fungováním lidského těla
- Hledání a poznání vlastních fyzických a psychických možností
- Podpora zdravého životního stylu
- Rozvoj úctyhodného vztahu k lidské práci a přírodním zdrojům
- Rozvíjení kladného vztahu k sobě samému, podpora sebereflexe a sebeúcty
- Posouvání vlastních hranic, zažití úspěchu a vyrovnání se s neúspěchem

Co dětem nabízíme

- Pohyb terénem dle zásad Bezpečného rizika
- Lanové aktivity a překážky
- Hry a aktivity na posilování pozornosti, postřehu
- Pobyt v přírodě za každého počasí s ohledem na bezpečnost
- Pečení a vaření
- Sbírání a zpracování léčivých bylin (s ohledem na přírodu a místní prostředí)
- Pěstování plodin na zahradě a jejich následné zpracování
- Relaxační cvičení
- Hra na muzikoterapeutické nástroje
- Tanec a pohybové hry
- modelování
- Aktivity rozvíjející práci s hlasem

- Práce s nástrojem a bezpečnost práce a pohybu v přírodě i budově (zásady práce se škrabkou, nožem, pohyb kolem ohně, vody, na ledu apod.)
- Svatomichaelská slavnost - téma odvahy
- Masopust - čekání na jaro a probouzení nového života, převlek a maska

IX. Organizace vzdělávání

Do LK Lesinka jsou přijímány děti ve věku od 2,5 roku do 6 let. Přihlášení probíhá během roku prostřednictvím kontaktního formuláře na webových stránkách klubu. V měsíci březnu probíhá schůzka se zájemci o docházku.

Počet dětí v denní skupině se pohybuje v rozmezí mezi 15 a 20. Složení skupiny je ustálené, přičemž zohledňujeme potřeby rodin, dětí i celé skupiny (vzájemná pomoc v logistice, kamarádi, sourozenci apod.).

Počet pedagogů na denní skupinu je 3, kdy minimálně jeden je kmenový pedagog a zastává funkci hlavního pedagoga (objednávání obědů, komunikace s rodiči, omluvenky)

Lesinka je v provozu každý všední den včetně prázdnin kromě letních, kdy nabízíme příměstské tábory. Nabízíme kombinovanou docházku v rozmezí jednoho až pěti dnů.

X. Evaluace

Hlavním evaluačním nástrojem je zápis do tzv. Lesní knihy, kde pedagog popisuje průběh den, aktivity řízené činnosti i volnou hru, reflektuje celkovou atmosféru a hodnotí celkový den i jednotlivé aktivity a jejich ukotvení v rámci integrovaných bloků. Pedagog, který pracuje s předškoláky provádí zápisy předškoláků, do jejich osobních listů zaznamenává postřehy, náměty, ocenění. Rovněž se zaznamenávají neobvyklé situace a chování u dětí do jejich osobních listů. S těmito informacemi zacházíme citlivě, měly by sloužit k nastavování výchovných strategií vedoucím k co nejlepšímu rozvoji dítěte.

Na kolegiu pedagogů, které se koná 1x měsíčně vyhodnocujeme výchovně vzdělávací proces, naplňování cílů a uzavření tématického celku.

Pedagogové si mohou vést autoevaluační záznamy, které jim pomohou k reflexi vlastní práce. Autoevaluační záznamy pak mohou konzultovat s vedením školky.

Po konci školního roku probíhá závěrečné zhodnocení celého školního roku, vyhodnocování naplňování ŠVP a plánování nového školního roku, popř. úpravy stávajícího ŠVP.